

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 9 FEBRUARI.

Sterfgeval.

De geestelijkheid van het kanton Tongeren die sedert eenige maanden zoo wreed beproefd was door het afsterven van drie eerv. heeren pastoors, komt een nieuw verlies te ondergaan door het overlijden van den eerv. heer Lambertus-Mathias Vandenbosch, pastoor van Nederheim, die dezen morgen aldaar overleden is in den ouderdom van 44 jaren.

De plechtige kerkdienst zal toekomende zaterdag in de parochiale kerk gevierd worden. De begrafenis zal plaats hebben te Fall-Mbeer, geboorteplaats van den overledenen.

Oorlogsberichten.

Hoe donker de lucht ook blijve, is de toestand in Frankrijk heden weer ietwat opgeklaard. Het gezond verstand en de wijze voorzichtigheid hebben de bovenhand gehouden op den onberaden en voortaan machteloos drijft van wederstand tot het uiterste, die Frankrijk in eenen nieuwen jammerpoel gestort zou hebben. Een nieuwe hoopstraal van vrede sliktert aan den zuiderhemel.

Het bedreigend gevaar bemerkende, hebben de leden van 't Parijzer Staatsbewind zich naar Bordeaux begeven, om de gelegeerde regeringsleden aldaar over den waren staat van zaken in te lichten. De tegestand was fel, en men heeft zelfs toevlucht genomen tot openbare volksmanifestaties, om de oorlogspartij te allen prijze, aan welker hoofd Gambetta staat, te doen zegevieren. Maar de burgerij heeft geen deel aan die gevaarlijke bewegingen genomen, welke geheel en al fiasco heeft gemaakt. Gisteren morgen heeft het personeel des kabinetts van den zuiderlijken dictator deszels ontslag gegeven, welk later gevolgd werd door het ontslag van Gambetta zelve.

Ter eere van den afgetreden bewindsman, moet vermeld worden, dat hij zelf aan de prefecten en onderprefecten per telegraaf kennis heeft gegeven der vernietiging van zijn kiezingsbesluit en van zijn ontslag.

Vrije en regelmatige kiezingen van leden der Constitueerende Vergadering hebben diensvolgens plaats in Frankrijk. De gekozenen zullen de wettige vertegenwoordigers en volmachtigen zijn der fransche natie, en derhalve geheel en al bevoegd om te beslissen welke regeringsvorm dit land nu verkiest in te stellen, en tevens om met Duitschland te onderhandelen over de voorwaarden tot het sluiten van den vrede. De war-klop der regeringsloosheid, des burgeroorlogs, der inwendige vernieling en der nieuwe tuschenkomst van Napoleon, is, God dank, eensklaps aan een zwart bedreigend onweder weg gedreven en heeft plaats gemaakt voor den helderen horizon van een' regelmatigen et wettelijken toestand.

De 15 februari, zal een der plechtigste en gewichtigste tijdstippen voor Frankrijk, voor geheel Europa zijn. De Constitueerende of Staatsvestigende Vergadering zal dien dag in de schoone en handelrijke stad Bordeaux zich vereenigen. Aller oogen zijn, van nu af, op dat punt gevestigd, en met een hijgend verlangen wacht men de beslissingen af, welke aldaar genomen zullen worden.

Over den inhoud der vredesvoorwaarden blijven de tijingen steeds verschillend en uiteenlopend.

De onzijdige Mogendheden schijnen ieverig te werken om de vergoedingen van Frankrijk aan Duitschland zoo min zwaar als 't mogelijk is te maken. De londener *Daily Telegraph* spreekt maar van één miljard, zonder oorlogschepen; andere bladen melden twee miljards thalers. De Elzas en Lorreinen zouden, in allen gevalle, aan Pruisen afgestaan moeten worden.

Een onzer landgenooten, die uit Parijs is gekomen, heeft een dagblad dier stad van den 3 februari meeggebracht, waarin een besluit van het Staatsbewind der nationale verdediging, welk de kiezingen van leden der Constitueerende Vergadering te Parijs, eerst vastgesteld op den 5 februari, verdaagt tot den 8. De beweegredens dier verschuiving zijn, dat het eerst bepaalde tijdsverloop te kortstondig was, en deze uitstel geene vertragung aan zal brengen voor de vereeniging dier Vergadering in Bordeaux.

Het blad meldt insgelijks dat M. Jules Favre, uit eigene beweging, zijn ontslag als minister der binnenlandsche zaken gegeven heeft, zonder de minste verklaring van dat gewichtige feit, welk men toe kan schrijven aan de verdeeldheid tus-

schen dat regeringslid en den heer Gambetta, nageborsten over de vraagpunten van wapenstilstand en kiezingsvoorwaarden, of wel aan persoonlijke beweegredens.

M. Hérolid is *ad interim* minister der binnenlandsche zaken benoemd. M. Doria vervangt, to zelfden titel, den heer Magnin, minister der openbare werken, die thans afwezig is.

Gambetta speelt in Bordeaux inderdaad de rol van dictator. Hij erkent geene wapenstilstand en evenmin het Staatsbewind van Parijs, welk hij als krijgsgevangen beschouwt. Hij verwerpt de kiezingsvoorwaarden van Jules Favre en die van Bismark, zoowel als de wijze raadgevingen van Jules Simon en andere deftige en gematigde republikaanen, die een einde willen stellen aan den voortaan onmogelijke wederstand, aan de noodlooze en goddelooze bloedvergietingen en verwoestingen in Frankrijk.

Aangemoedigd door de openbare manifestaties der overdrevenen, heeft hij vijf dagbladen in beslag doen nemen, die het regeringsbesluit van Parijs voor de kiezingen, door M. Jules Simon derwaarts overgebracht, hadden afgekondigd. De *Monteur universel* hekkel gestreng dien geweldigen maatregel.

Eergisteren heeft eene nieuwe manifestatie in Bordeaux plaats gehad, ten gevolge eene meeting; eene troep van 700 personen, aan welker hoofd zekere kolonel Middleton, heeft zich naar de prefectuur begeven, om aan Gambetta te vragen dat de wederstand voortgezet worde. De dictator bevond zich juist in de vereeniging van den krijgstraad, om middelen te beramen voor dat doelwit, en heeft door den prefect aan het volk doen antwoorden dat hij getrouw blijft aan zijn programma « Te wapen! te wapen! »

Die bewegingen hebben echter, tot dan toe, in Bordeaux geene ergere onlusten te weeg gebracht. In de groote steden van Zuid-Frankrijk heeft, op dezen oogenblik, de o-erdrevene republikaanse partij de bovenhand. Meest al de kandidaten voor de Constitueerende Vergadering, aldaar voorgesteld, behooren tot die denk-wijze.

De *Journal des Débats* van Parijs, drukt zich in zijne kiezingsartikelen uit tegen de daarstelling der Republiek in Frankrijk. Het blad vraagt het herstel der grondwettelijke monarchie onder de dijonastie der Orleans. Nog andere dagbladen drukken zich in dien zin uit. Een verzoenende lijst wordt te Parijs voorgesteld.

De stadsraad van Bordeaux heeft beslist de besluiten van Gambetta, ter buitensluiting van zekere fransche burgers als onkiesbaren, als niet bestaande, en de stemmen, aan zulke kandidaten gegeven, als geldig te beschouwen.

Hetzelfde zal plaats hebben in al de fransche departementen, uitgenomen in 't Zuiden. Zelfs de provincien, die niet door den oorlog geleden hebben, zullen te werk gaan ingevolge de verordeningen des Staatsbewinds van Parijs. Men mag derhalve nog de hoop voeden dat het gezond verstand de bovenhand zal houden op de ontijdige gramschap van Gambetta.

Eene ernstige beweging heeft plaats bij de onzijdige Mogendheden ter verzekering van het sluiten van den vrede op gematigde voorwaarden. Engeland en Rusland zijn ieverig werkzaam in dit doelwit. Waarschijnlijk zal Oostenrijk die poogingen ondersteunen.

De verzoeningslijst van kandidaten voor de Constitueerende Vergadering, in de fransche hoofdstad opgemaakt, is samengesteld als volgt:

De elf burgerlijke leden van 't Staatsbewind van den nationaal wederstand; de vijf admiraals die de forten van Parijs verdedigd hebben. (Generaal Trochu, de krijgsgouverneur, heeft van alle kandidaatschap afgezien, doch hij wil zich naar Bordeaux begeven om rekening zijner daden te geven).

Twee generaals des legers van Parijs; zeven kandidaten, die de wetenschap vertegenwoordigen; twee bankiers; drie hoofdgenieurs; twee dagbladschrijvers; vijf meiers van Parijs; een gewezen meier; drie radicale republikaanen: de heeren Victor Hugo, Louis Blanc en Edgard Quinet.

Uit Bern wordt gemeld dat het aantal der fransche soldaten, op zwitsersche grondgebied geweken, tot meer dan 80,000 beloopt. Zij vormen verscheidene corpsen infanterie, kurassiers jagers en gendarmen.

Tot hiertoe is er nog niets stelligs bekend, rakende de vredesvoorwaarden, door Duitschland aan Frankrijk te stellen. De dagbladen van alle landen menen den overwinnaar aan om zich grootmoedig te gedragen en Frankrijk niet onder te zware eischen te verpletteren. Men verzekert zelfs dat de keizer van Rusland aan

koning Wilhelm geschreven heeft, om hem tot gematigheid te overhalen.

In het Zuiden van Frankrijk steken de demoraten meer en meer 't hoofd op, om den oorlog tot het uiterste voort te zetten. Zij nemen de vredesvoorwaarden, door den *Times* afgekondigd, voor echt aan, en beweren dat deze toeh Frankrijk tot het uiterste zouden uitputten en men dan zoowel den oorlog voortzetten kan. Men zal dan ten minste ook Duitschland nog groote afbreuk kunnen doen. Indien Duitschland ernstig den vrede wil, dan moet het aanneembare vredesvoorstellen doen. Men denkt dat de Franschen nu gewillig zouden toestemmen in den afstand van den Elzas en Lorreinen, en in het betalen eener krijgslasting van twee miljards. Die noot zou nog hard genoeg om kraken zijn.

De zwitsersche republiek is genootzaakt geweest eene leening aan te gaan voor het onderhoud der 80,000 fransche soldaten, die zich op zwitsersche grondgebied hebben begeven. Iever dan zich door de Duitschers krijgsgevangen te laten nemen. Daar, volgens de oorlogswetten, het zwitsersche gouvernement nu eigenaar is der wapens, die de Franschen hebben moeten afleveren, zoo zal men, door die na het sluiten van den vrede weder aan Frankrijk te verkoopen, die onderhoudskosten terug bekomen.

De correspondent van *Daily News*, de eerste vreemdeling die in Metz is gekomen, na de overgaf, en die sedert het saksisch leger ten noorden van Parijs verzegeld, is ook de eerste binnen Parijs gekomen en heeft het middel gevonden er weder uit te geraken. Hij verhaalt als volgt hetgeen hij er gezien heeft:

Parijs, 9 feb.

Parijs is door en door neergedrukt, verpletterd, overwonnen, zegde mij de eerste Engelschman dien ik ontmoette, en dit is ook mijne meening. Nogtans heerschen rust en ingetogenheid in de stad, en de inwoners betuigen met eene plichtige, bijna sombere voorbehouding alle straatbeooging. De straten waren belemmerd door mannen in uniform. De mannen in burgerkleding waren zeer zeldzaam. Vele magazijnen waren open, degene die gesloten bleven, waren schier even talrijk. Het is niet dat er in Parijs gebrek aan koopwaren is. Men kan alles koopwen, uitgezonderd eetwaren. In de magazijnen van eetwaren was er niets te toonen. Er lagen pastijnen, confituren, maar geen vast voedsel. In eenen winkel zag ik verscheidene groote mosselschelpen met eene zelfstandigheid die aan sprak geleek. Ik vroeg wat het was, en men zegde mij dat 't paardenvet was. Drank is er in overvloed, maar uitgezonderd degenen die ik aan de poort ontmoette, zag ik niemand bedronken. De bakkerijen waren gesloten, de traaien voor de vleeschwinkels gesloten.

Welk aantal begravingen, helaas! Ik ontmoette er zes op mijnen weg. Dat was treurig! Maar Parijs heeft den zelfverdiend in zijne diepe ellende behouden; geer straatruoer, zelfs geen samenscholingen van babbelaars, geen gemer. Iedereen ging zijnen weg, met een ernstig en ingetogen gelaat. Ik onderhield mij met eenen liniesoldaat. — Hij had er genoeg van. *Sacré tonnerre!* Zij hadden hem half gedood, die schrikkelijke Pruisen, en hij had zulken honger! Wanneer gaan de poorten open voor de bevoorradings? Het voedsel werd voor mij eene gansch persoonlijke kwestie. Ik had mijnen reiszak schier vol dagbladen, en er, in geval van nood, maar eenige sueden hesp in. Nooit heeft enig aard of mineraalkundig wonder eenen indruk gemaakt als die sueden hesp! Toen ik eindelijk te huis kwam, vroegen de meiden de toelating deze weinige brokjes aan hunne gezinnen te toonen; en toen de hesp opgeëten was, kwamen er bezoekers, uitgelokt door de tijing en smeecken om er het overschoi van te mogen zien!

De gansche stad is doordrongen van den sterken geur van het paardenvleesch, welken geur ik te Metz leerde kennen. Hij verpest het thans verlaten engelsch gezantschap, waarheen ik ging om mijn paard te stallen; hij verspreidde zich in de gangen van het Groot Hotel, en wadijvert er met de uitwasemingen der doodelijke wonden. Het Groot Hotel is een ruim hospitaal. De helft van Parijs schijnt in hospitalen veranderd, als men er moet over oordeelen door de uitstekende vlaggen. Er waren er te veel tot aan het begin van den zuiderboulevard, en daar men de hospitalen, de ambulantiën, de weezenhuizen, de krankzinnigen-gestichten van den zuidkant moest ontuimen, vond men zich langs dezen kant te veel in 't nauwe. Opmerkenwaardig is de onwetendheid over hetgeen buiten gebeurt. « Ik heb drie engelsche dagbladen gezien sedert september, zegde mij doctor Gordon, onze geneeskundige commissaris. Is Ierland rustig? Is

de heer Gladstone nog eerste minister? Is prinsse Louisa getrouwd?

De onwetendheid over den toestand der Pruisen buiten Parijs is volledig. Daags na het begin der onderhandelingen, was Parijs overtuigd dat het insluitingsleger in geene drie dagen geëten had, en dat het Parijs was en niet de Pruisen, welk de voorwaarden stelde. Men vroeg mij gestadig of de Pruisen niet al den tijd verhongerd waren. Wat hadden zij kunnen uitdenken om te logeren? Waren er thans niet ten minsten 400,000 rond Parijs? Beekden zij niet tot in hunne laarzen, bij den enkelen naam der vrij-schutters? Waren zij niet half verlonnen door het ongedierte? Woonde koning nog te Versailles? De schaarsheid der levensmiddelen is schrikkelijker dan ooit, in afwachting van den uitslag der onderhandelingen voor de bevoorradings. Eergisteren hebben verhongerden de reserve-magazijnen in de Halle overrompeld; zij hebben alles verbrijzeld en de magazijnen geplunderd. Ik kreeg de volgende lijst van iemand die voorraad gekocht had, en de cijfers zonder overdriving had opgeschreven. — Eene kleine verslente kool 2 fr.; eene porei 1 fr.; een kieken 45 fr.; een konijn (blijkbaar eene kat) 45 fr.; eene duif 25 fr.; een vische 22 fr.; aardappelen 2 fr. het pond; boter 40 fr. het pond. Onmogelijk ander vleesch dan paardenvleesch te krijgen.

Men heeft mij verzekerd, dat, indien ik 1200 fr. in goud aanbood voor een echt beeststeek, niemand het mij zou kunnen bezorgen. De laatste koe, voor eene ambulance verkocht, brachten 2000 fr. op. Degene die nog overblijven zijn voor geen goud te krijgen. Het brood is niet al te slecht; maar het is moeilijk om te krijgen. Men moet aan de deuren der vleeschwinkels en der bakkerijen *queue* maken. Toen ik door Parijs trok, zag ik voor verscheidene dier huizen overgrote samenscholingen, voornamelijk bestaande uit vrouwen, die geduldig wachten in den ijskoude wind. De Parijzenaars hebben fel moeten lijden om aldus verkleind te zijn! Gisteren avond zag ik eenige personen, die een diner uit proefuening gedaan hadden. Zij hadden struisvogel, kat, hond, rat en muis geëten! Het ware beler geweest paardenvleesch te eten en den prijs van die kostelijke grillen te geven aan ongelukkige vrouwen. Gisteren heeft men in dit arrondissement noch brood noch vleesch uitgedeeld. Zij die geen geld hadden, kregen niets om hunnen honger te verzaden.

De ondergingen waardoor Parijs berucht was, behooren tot het verleden. Honger en smart hebben verzedelijking aangebacht. Men ontmoet nog wel dronkaards, maar veel min dan ik verwachtte; en dan zijn nog mannen uit het uitschot der bevolking. Overal heerscht eene sombere treurigheid. Enige verzen keren dat zij gemaakt en gekonsteld is, even als de vroegere snooverij. Ik geloof het niet; ik zie de machtige smart de ziel dezer mannen verkoogen, zij zijn buitengewoon stil en zwijgend; somber, zoals zij nooit te voren waren, en terwijl de ernstige aanzichten mij voorbijgaan, maak ik er een goed voorteeken uit op voor Frankrijk en voor Parijs. De schoone, de eerlijke kant van dit beleg, is het gebrek aan misdaden. Geene moorden, geene driften, maar eene deugd, die, voor mij waarlijk roerend is. De slecht verlichte straten zijn om halften verlaten. Te middernacht zijn de straten niet meer vervuld door het rumoer der wallenbakken, alhoewel er geene politie is, om de rust te handhaven; ik ben tuschen middernacht en een uur wakker geworden, en de heerschende stilte deed mij gelooven dat ik terug te Margency was.

De omgevingen van de boulevards hebben mij geleden dan ik geloofd had. In de Elyseesche zelden zijn zij geheel verwoest, en elders zegt men mij, is het ook zoo. De schaarsheid van het hout werd dezer dagen schrikkelijk gevoeld. Onmogelijk het linnen te wasschen, want er is geene brandstof om water te heeten. Volgens ik verneem, was het zedelijk uitwiskel der bombardering op de bevolking verschrikkelijk. Na den eersten dag grootspraak, voelde het gouvernement er de drukking van. De heer Jules Simon zegde aan eenen mijner vrienden, dat het bombardement van St. Denis de belegering 8 dagen verkort heeft. De bevoegde overheden verzekeren dat ware Parijs hardnekkig gebleven het beleg nog eene maand kon duren, op voorwaarde dat de levensmiddelen van fantastischen aard, en het gezouten vleesch, dat men nu tegen fabelachtige prijzen verkoopt, gepegeld geworden waren. Maar waartoe hadde het gediend? De heer Herbert, voorzien van eene bijzondere toelating, is te Parijs gekomen, zegt men mij, tenzelfde tijde als ik, die er hoegenaemd geene had. Heden gaan ik trachten buiten te geraken, wat, zegt men, nog veel moeilijker is. Maar ik heb verrouwen in het buitengewoon flagmatiek voorkomen, waarmede de natuur mij begiftigd heeft.